



Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 2 af 2

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Glósur – Kröfuréttur – Bótaréttur - Vanheimild

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-4, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

§ 41. Þáttur alment vegna samninga. I. Um að ræða hefur skuldari eigi að láta kröfuhafa þæt þjóf
sem hann hefur vit, að skuldbinding er ekki uppfyllt II. Culpareglan gildir og fyrir skuldari
í kröfuvættarsambandi. Slæm ábyrgðin hvar á lögmættu, ásetningi eða gáleysni ekki uppfylling
skuldbindingarinnar, skv. liðl. 3364, 83, 116, 130, 2 mgr., kaupl. 5323, 42, 2 mgr. liðl. 5325, 28
þess er hér að gæta, að á skuldara hvar vit skulda til að gæta þess heimilis, að uppfylling
verði möguleg; umhyggja ein, er skuldari á að sjá til að efni verði möguleg, á að vera
slíkt sem gætur kunnugur meður þessu efni mundi sjá. Í sl. rétti eru semilega ekki
aðrar undantæku frá þessu er að gæfandi mundi ekki þurfa að ábyrgðart culpa hvar í þessu
efni. Segja má, að skuldan skv. culpareglunni sé komin ásamt eða í stað hvar er ^{þessu skv. samn. skuldar} þessu samn. skulda
er þetta er praktískt tekið það sama og að rétturinn, sem til er ortinn vit samn. er ein
þí til, ~~þess~~ er breyttur að efni. III. Eru bótaskulda er í skuldara í mörgum tilfellum,
þess sem culpareglan skapar ekki ábyrgð. I. T.d. kaupl. 5359, 24, 30, 43, 3 mgr. Ábyrgð lantaka
á lantaklút, skv. fl. 26. 21 og fl. 16. Grundvöllurinn undir þessum bótaskulda hlítur lofoft. Í
sjálfst að vera, og verður að sjá þetta skv. reglunum um naturalia negotii, þ.e. auk
þess sem beint eða þegjandi er lofat, þá tekur meður í sig þess skuldar, sem heitir af
vili réttarregningu og tilgangi 2. Í hvata tilfellum efndaleysis er skuldari þá skuldar
að greiða fullmagnuna. Þegar ekki er eftir verður skuldari alment að samn., að ábyrgðin liggja
ekki á honum, skv. l. 39. 1922 § 23, l. 57. 1914 § 116. Þegar áhuga skal ábyrgðartækilýst. Þessu
þessi hófust-atriði til greina: A. Skuldari á að vera ábyrgð í þeim hindrunum efndu, er hann
hefur vit stofnum samninguins vakit réttmæta eftirvæntingu ^{þessu skv. samn. skuldar} hvar skuldarinn er, að
mundu ekki þessu og vana ekki fyrir hendi, skv. l. 39. 1922 § 59, og 42, 2 mgr. B. Ekki dugar
að láta skuldara sleppa með upplýsingum þessu stafræddu, er henda til að augu sök
hvar á honum, þegar þessu er þessu skuldar, að það er tiltökulega autvalt fyrir skuldara að
láta hvar þessu vit sem þessu séu til, þí þessu þessu þessu, er þessu á hvar lögmætt
er erfitt fyrir kröfuhafa að samn., að einungis er einu gfi vapp að ræða. T.d. hindrunin
vegna fjárhagsástandna, skv. kaupl. 530 og hindrunin, sem hefti mátt ræða ~~vit~~ með nýju
fjárfelli, kaupl. 5324, 43, 3 mgr. mótsett 5323, 42, 2 mgr. Þessi um þetta er einu afrekan-kg

vilja um skylduna og fjárfjarir frá atvottarmönnum og Ráðstafanir tegundaskuldans til fjáða, og írlög hluta þeirra, en hann atlar að greiða met, þar til greiðsla hefur farið fram. En um þessum tveggja hófast skuldir þessa og þessir ást. til greina. Þrófuhafi á ekki rétt á bótum, ef efndarbrótur er að þessum hönum áta atvottu þess.

IV. Ef þú og umfang bótarskyldunnar er í stórum dráttum þá, at ^{skuldar} hann á að setja kröfuhafa eins og fullnægning síu, en átti að verða, hefti orðið. Stundum eru efndir pozitívtt áber, slv. l. 5. 1921 § 16, l. 5 b. 1914 § 15 y. Fullnægjan er í þess. undant. þess frá l. 1. 1884 § 5. Þvítt er heft að kröfjast atalgreiðslu + fullnægju eða fullnægju á atalgreiðslu. Stundum má kröfuhafi velja um. Þvíttan greiða getur og verið skyldugt að greiða, Umfang skatlabótarskyldu skuldans, þegar hann efndir ekki skuldbindingu sína, en ákveitt áber. þessir índivíðellu tapi, sem efndarbrótur hefur valdið kröfuhafa. Þó um réttarbrót að ræða, þá ber hann þá ekki ábyrgð á þessu tapi, sem var óþvívísjálægt þegar bróttit var framit. En sé skatlabótarskyldugt, á þess að um réttarbrót sé að ræða, þá er ábyrgðin miltut við þess afleiðingur er sjá mál: fjnir, en lofantit var atofnat. Þó kröfuhafa. Sérstök atvörunar skylda ef tjóttit verður óvenjúl. málit, slv. sigl. § 148. Normaltapi hefur þýttirgu að þ. l., að venjúl. er á þessu bygt, að þátt sé fjnir hefti þess til annat er sammat, þaupel. §§ 25, 30, 45. Sjá annars um umfang skatlabótarskyldu (atvottu - fjnir índivíðellu málit). l. 5. 1929 § 16, þaupel. 25, ábróttarl. 55.

V. Þú gegn þess. samn. hefur umnir oft heimild til að rífta samn. ef þú uppfyllir ekki. Stundum getur þú komit fjnir, að um þýttir at þessir verit: at ræða. 1. rífta samningnum, 2. halda samn. a. rífta þaupit en kröfjast bóta, b. halda þaupinu og kröfjast bóta. Einnugis ein þessum til greina í einu. þessum heitum stundum ruglat samn. þátt rangt. Slógt að rífta samn. at nokkru en halda þessum uppi at nokkru. Ef hann ríftir samn. getur hann stundum kröfjast bóta slv. þessum sem réttarbrót: (negatíu kontraktssínteress).

Reglur um ríftun annarsvegar, og fullnægning hinsvegar, þetta á gagnabótum fjnir málit: Ríftun; hvernig þaupitun þýttir sjá (venjúl. eða slv.) þátt 20 (bróttun. þessum). Fullnægja; þess þessu þaupitun slv. (hvort gagnabótun ber ábyrgð, á þessum o.s.frv.) þátt 23, 24

I. Norra debitoris er þegar skuldari látur þann tíma, sem hann átti að greiða á, líta á þess að greiða. Þá er þó ekki mætt mætti af drótturinn réttleik af að stötu kröfuhafa.

II. Spurningin er sú hvernig einnagi þann 1. þó drótturinn, skv. töl. 475. 1859 þá þyngi fyrst ^{greiðsluálagu} málhöftun er ekki þar með sagt, að einnagi sé ekki fyrir. Þá skv. gæðsluálagu ákveðin með samn., fyrir viðskiptavængja eta með lögun, skv. sigl. § 116, kaupl. § 12, ákveðin § 24., þá verður einnagi um leit, á þess kröfuhafi þarf nokkurt að aðhafast. (Þess interpellat pro homine). Þá hvíli þá skylda á kröfuhafa til aðhafna, t.d. verður handhafi víðis til komu til skjalanna, víðis § 36, og er þá ekki einnagi fyrir en svo verður. Í þess ástæðu hvíli skylda á kaupanda að gera fyrsta skrefið, skv. kaupl. § 14, skv. g. málsett aftur á máti § 15. Þá er einnagi ströf, skv. kaupl. § 12, þá augum skv. greiðslutími, þá þarf kröfuhafi að gera kröfu til skuldara um greiðslu. En þá skuldari skyldur, ströf og þrafur er komin til hans. að greiða eta gera ráðstöfunir til að greiða. Þrafur á að vera gert af réttum málum, í réttum tíma, til réttu mána. Enn greiða á ströf þarf þrafur að vera gert á greiðslutími. Má vera formlaus, en óþess ástæðu rekningur alment ekki nóg einnagi þrafur. Undant. kaupl. § 38. Enn þess ástæðu verður að vera samvæmi við greiðslu skylda. Aðstata skuldara getur gert kröfu óþess, þ.e. mangakröfu verða þátt hún sé eigi gert, t.d. skuldari þyngi þess fyrir fram, að hann atli ekki að greiða. Þess af skulani finst ekki, skv. þá sigl. § 123. 2. Enn kröfuhafi varðveitir, að gera þátt samn á að gera til að greiðslutími sé ákveðin eta að nut verði að greiðslu þess fram, þá verður mætt debitoris ekki. Kröfuhafi getur et. vill t.d. ekki taka við greiðslu. Þess vegna getur skylda skuldara til að greiða fyrst fellt við þess vegu. stötu kröfuhafa, sjá kaupl. § 39. III. Til að um mætt debitoris sé að nota má ekki hafa verið greitt á greiðslu. Kröfuhafa þarf að samn þess samvæng og að hann sjálfur hafi fullnægt skyldum þess, er á honum hvíli. En sé þetta samn verður skuldari að samn greiðslu sína eta lögun eta ástæðu fyrir varðveitlu sína. Skv. skuldari gert þátt, er hann á þ. að gera á einnagi, er mætt debitoris útilokast, t.d. greiðsla, löglagt tilboð, sem ströndar á þess, að kröfuhafi vill ekki taka við. Enn eigi kvíli þess atkafskylda á skuldara í upphafi en til þessu kröfuhafa greiðslu við þessu sína þá dugur munulegt tilboð, annars verður samvænglegt greiðslu tilboð að liggja fyrir. Tilboð á að vera skv. þess rétturinn, t.d. dugur ekki

at dýgja nokkurum hluta greiðslu, nema þar sem skipting er heimilust, en það er gjafir, ekki, jafn-
vel ekki við peningagreiðslu, sjá þá 1. 1881 § 37, l. 29. 1885 § 1 i. f. Þá framhættir greiðsla er stömmi
en skuld þá sakar það ekki, geti bröfuhafi með góðu mátti greitt sinn hluta frá bröfuhafi
þann at vera skyldur til at gefa upplýsingar um stórt skuldar. Um lögl. ísl. mýnt sjá l. 23/3-
1873 § 39, W og l. 19. 1925 § 7. Ef greiðsla er ák. i einkedri mýnt sjá l. 1881 § 35, Lömmi átt.
svinnatöðu bröfuhafa, sem gera það at verkum, at muna deitövis verður ekki, þá skuldari
þann ekki með tilhöf, getur það at verkum, at skuldari er rétt at taka gert tilhöf aftur
því þannu það sérstaklega til greina, ef bröfuhafi getur ekki gefit löglega kvittun, skv. t. d.
krsp. 9/2. 1798 § 1, sigl. § 145. IV. Slafi einnari litid svo at ekki var greitt og það er
ekki bröfuhafa at kenna þá verður skuldari at sanna, at hann hafi löglega ábyrgtarlegi
ástætu. Slann verður, at sanna at ekki sé um saknaut réttarbrót hjá sér at ræta. En það
dagar ekki, því at áttar átt. leita og til ábyrgtar: þrátt fyrir orðalag kaupl. § 23 þannu
ábyrgt þar til greina þá ekki sé um réttarbrót at ræta. ^{3. og 4. mýnt, § 24.} Ef drátturinn stafar af ósak-
nannum ~~bröttgæðika~~, þá þar eftir alm. reglum um ómöguleika. Skuldari þar ábyrgt á upp-
hæflegum ómöguleika, en gjafir ekki á eftirlavandi ósaknannum ómöguleika nema hann
þann af fjárhagsvandvæðum skuldara (þessvegis þannu hann gjafir ekki til gr. við tegundargreiðslu)
átt af gjafirinn áttarinn. Skuldari getur e. t. v. sanna, at þá drátturinn þann af ólögmætum
áttarinn þá séu þar ekki saknann. Þetta þannu sanna til gr. geti hann sýnt fram á, at
um afþakalega normal villu áttarinn sé at ræta. En gjafir getur vandræða all-
ekki hjálpot vegna þess þar hafi verið misvættum, ef hann mátti sanna. Þá einnari
undirleita t. d. ef vandræða þannu þannu. Sanna telja at kaupl. § 24, 30 ut. þá alveg at
vandræðanna megi taka tillit til vandræða, þá þá sanna þá rétt. Ef skuldari sanna, at
drátturinn sé ekki ólögmæt, þá er hann oftart laus mála. Þannu verður þá eftir því,
at skuldari þar ábyrgt á örögum tegundargreiðslu þar til hin er gjafirinn skv. sanna,
þannig at eigi skuldari at flytja hann heim til bröfuhafa, þar flóttur, sem þannu
af því, at hin þar á litinni hann ekki. Svfr. reglum um afbrót at stöðnannu.
V. Anticiperent muna helir gjafir sanna áhrif sem vandræða muna, skv. kaupl. § 28.
Stærk rök þarfa at liggja til þess at muna megi teljast anticiperent.

Ahrif og loka morðal debitans. I. Siggi morðal debitans fyrir og geti skuldari skali

sannat atvika, en þessi hann undan ábyrgd skal hann bota kröfuhafa tjón af dröttis um

1. Rétturinn til kröfu um upphaflegu greiðsluna hefst ^{skv. kaupl. § 21} nema um ómöguleika sé að mæta, en ^{betur} auk þess þennur kröfu um dróttarfullnægja. T.d. aukinn sendingerkostur. Þetta fyrir er ein af

greiðslu fyrir, en hann hefur farið á mis við. Ef arðtaka er venjuleg þarf ekki að sanna hann en hér á mati getur arður af gegngreiðslunni verið; slafi upprunalega greiðslan orðit ómöguleg

eftir upphaf dróttans þennur jafngildi í peningum; stöðinn. Geti skuldari sannað, að kröfuhafi hefst blotit að vera fyrir þessu tjóni, þess vegna sef greiðslan hefst verit ofhent á

réttum tíma þá lagnar skuldari. Slíkt þá gildir ekki hagt að sanna. Ef dróttinn hefur verit venulegur getur kröfuhafi krafist peninga í stað greiðslunnar, skv. kaupl. §§ 21, 28,

skv. 23, 24, 25, 30. nýll. § 116, þ. r. nít kaupit. Verit met: vinnugreiðslu st. þess við á kvæti, skv. l. 22. 1928 § 25, l. 5 b. 1914 § 91. Ef kröfuhafi hefur kaupin fast við kröfuna um atalgreiðslu

og hann verit hekkann á henni með því að þá hann. Verit hekkann ^{eftir upphaf dróttar} þess fast að veritum, að kröfuhafi getur ef hann hefur uppi atalgreiðslunni fengið met betur fyrir hekkunni, þ. r. ef hann er tjón

at hekkunni, Ef kröfuhafi nítu kaupin þegar verit hekkann er þá ^{þess hann upphaf dróttar} (me gildir eitth gæva nít fyrir ^{me hekkun verit ef þá hefi ákomið þá hún hems.} að hann eigi og að mæta hekkunum er, þá ekki ef hann mundi vera þessum at eyða hlutnum

at selja. Kröfuhafi getur einungis krafist ards af hlutnum til þess tíma er hann greiðir mitalar verit hans við. Slafi einnulega áv. greiðsla farið veritum at mæta arð og verit við þann tíma,

er kröfuhafi átt: at geta útvegt sér aðra greiðslu. Til þess at þá þanna rétt á kröfuhafi í gegnumtömunum saman. at gjalda gegngreiðslu sína. Ef hún er annað en þess. getur kröfuhafi nít

henni ^{af dróttar hún er venulegur} og veritum hún þá mæta til peninga, stundum eftir því, sem kröfuhafi hefur fyrir hann fengið við tryggilega sölu. skv. kaupl. §§ 20, skv. 28.

2. Þagur um morðal debitans eru at þá er snertis lausgjörkup; kaupl. §§ 21-32, og ann þar allur í samræmi við þar. reglur, en hér eru gefnar, sjá t.d. §§ 25, 30. þá er við hekkann reklauningsbylða þar er annur.

3. Um drótt á fjárgreiðslu sjá áber. 275. 1859 § 2. A við um drótt á hekkunum þess greiðslu í kröfuhafi, þar sem ekki er þessir vinnutökning. Dróttarverit skatlabotur fyrir

afnotunisski. Venjulegri verit endunngjald: gegnker. saman. Skilyrði: til dróttar valta

er það átt, að skuldin sé rígi greidd á ákveðnum tíðlega ásta þá botin löglega fram.
 Dáttur moraskilygði þarna hefur ekki til greina. Hitað við sátta þessum, skr. skl. § 36,
 þarinn á að vera „lögleg“, þ.e. meir ekki vera vísat frá. Um það dráttarvaxta þess að geta
 þeir aldrei þessi en 1% hvern en lögurverðin þá um svæði þessi framvert. t.d. 2% lafi verð
 samid. Sjá það þessi vaxta l. 10. 1890 § 1 og 2. Um það dráttarvaxta meir sennja án tilliti
 til tabuvarðanna á verul. vótun, skr. l. 1890 § 2, og l. 10. 1928 § 53, l. 2. 1888 § 6 G. Gfirlit meir
 sennja um skatabotun án tilliti til dráttarvaxta reglur. Sjá reglur um dráttarvaxta: kaupl. § 38,
 vix. ll. § 36 og sigll. § 22. Gfirlit getur þessi þessi ekki gegnat að sama meira ~~þessi~~ tap
 sitt en skr. þess. 27 1/2. 1859 § 2. Undant. þá hafi skuldari sennsamlega dregið dul á skyldu
 sína. Áttat tap er ekki skyggandi að þessi þessi rígi að þá batt, en í þessi verður
 það ekki áttat en málsþattar og e. tv. þessi þessi að meir þess þessi
 þessi þessi, senn þessum þessi þessi l. II. 1. Hinnild til að rifta sennja er í kaupl.
 § § 21, 28, 57, 59. l. 1. 1884 § 24, l. 2. 2. 1929 § 6, l. 3. 6. 1914 § 116. Riftung er ekki þessi þessi: ~~þessi~~
 þessi, að skuldari þessi á þessi á drátt. Dráttarvaxta þessi að vera verulegur, um það rígi
 kaupl. § § 21, 28, þessi: sennja meir reglur um þessi þessi þessi, en þessi þessi þessi
 til grundvallar. Þessi þessi orðalag § 21 er skyggandi að senn fram á senn þessi þessi til að
 þessi þessi. ^{Kemur meir átt dómstóla.}
 dráttar verð. þessi verulegur. 2. Ef þessi þessi rifta sennja þessi þessi þessi þessi áttat
 þessi þessi þessi þessi sennja. En þessi þessi þessi: þessi þessi þessi þessi
 þessi eir gólegur. áttat þessi þessi þessi þessi þessi þessi þessi þessi þessi þessi
 alm. skatabotareglur. Ef þessi þessi senn, upp á skuldara þessi þessi þessi þessi
 þessi þessi áttat verðmat. þessi þessi, en ef þessi þessi þessi of þessi verður þessi
 þessi þessi meir en þessi þessi þessi, og er þessi þessi þessi þessi þessi þessi
 þessi. þessi þessi þessi þessi þessi þessi. Hinn þessi þessi: verulegur þessi
 senn senn þessi. (3. Þessi þessi dráttar þessi er til) III. Mora debitoris þessi
 ef skuldin er greidd á löglega botin fram eins og þessi er orðin þessi dráttar. Ef
 þessi þessi er verður, ^{þessi} skuldin greidd, þessi eir e. þ. þ., þessi þessi þessi þessi þessi
 þessi er áttat er senn þessi, er þessi þessi þessi.

Í möguleiki greiðslunnar I. Impossibilia nulla est obligatio. Gildein jafnt hefur sem um subjektivum at djektivum í möguleika er at ræða. Spurningin er um skyldu skuldar til at greiða fullnægjur ^{frátt fyrir í möguleika} eða greiðsluna sjálf, frátt í möguleikunni hefur. Upphaflegur í möguleiki, eftirfarandi í möguleiki. Subjektivum í möguleiki og subjektivum. Í möguleiki er ekki áinnu fegur greiðslan er löglegt tiltekið heldur og fegur at vísu má koma heimi, en bestuast er við þat mundi verða hlutfallslega allt of mikill, liggi fyrir utan forsendur, skv. kaupol. 524, sigll. 581/65 skv. vit. II. Þá um upphaflegur í möguleika at ræða, er oft um ^{sekunant} réttarbrot at ræða, og komma því til greina skatastovuregler skv. fjú (negatíva kontraktáininteresse), en lofört. í er og stundum gilt og skylda til fullnægjur. Þá beinlínis ábyrgt at í möguleiki sé ekki er þetta augljóst. Upphaflegur subjektivum í möguleiki losar skuldara ekki undan loförtinu, þáfi þröfuhafa verið í möguleikinum á kunnugum. Undant. hér frá er þá sáfi þröfuhafi at geta sagt sér þat sjálfur, at skuldari loförtsgjafi get ekki um málið vitad frekar en sjálfur hann. Loförtsmottabandi verið í möguleikinum ljós eða átt at vera þat, er átalreglan at nafninu til at loförtsgjafi verður ekki bundinn. Frá þessu eru mjög ríttakur undantakningar. Oft er í möguleikinum þannig at með fjárvæðingum getur loförtsgjafi rutt hindrunum úr vega, og er þá oftast svo, at í samn. hefur lög at svo skyldi gert. Þetta er stundum verið, at þá fleiri komu til en fjárvæðingur þá áþvautu at loförtsgjafi áttvæðing tók at sér, at við lögni ábyrgt, at ríttja hindrunum úr leið. Þanní möguleikinum áinnu af fjárbagsáttadum er lofört. gilt frátt fyrir hann. 2. Djektivum upphaflegur í möguleiki læysir loförtsgjafi ekki undan ábyrgt sé hann loförtsmottabandi á kunnugum og séfi ekki at vera kunnugur. Þanní kunnur þá oft til greina undant. með fegur loförtsmottabandi á at sjá, at loförtsgjafi veit ekki um málið. En þáfi mottabandi verið ljós eða átt at vera ljós í möguleikinum þá er lofört. og gilt. Þessi regla hefur ^{mikla} freyðingur því at djektivum í möguleika er gjf. erfitt at upphafa, og því er moment til þess atlast skv. samn. En af svo er þá er lofört. gilt. III. Eftirfarandi í möguleiki. Oft réttarbrot, af hann áttvæðingur ekki um vortant. í möguleika eða í möguleika er hann sök. 1. Eftirfarandi subjektivum í möguleiki hefur þat: þáfi met sér skyldu til at greiða fullnægjur. Í einst. tilfallum kunnur þá at

vera undantekningar af ^{gættalan} fullnaðingun vortur sigi gætt nema met svo miklum kostnaði, at uttan ut
tilfelli samningu er. 2. Eftirfarandi objekt-vör ómöguleiki. Þá er lofordsgjafi þáttur at einu skyldu
at greiða fullnaðinguna af ómöguleikum kemur af réttarbroti hans. Lagabrot er slýttja
ábyrgðarlegur, þ. 19. 1887 þ 311, 14, þ. 56. 1914 þ 165, þ. 2 þ. 1928. Tegundar-skuldari ber venjuleg. ábyrgð
a þáttu, at greitt verði, þá ein ómöguleika sé at ræta. Slann losast. einungis, af ein
ómöguleika fyrir allri tegundinni er at ræta, slv. tilfelli: kaupl. § 24, Undantak. eru
þá þáttu at ísaknæmum eftirf. obj. ómöguleiki losi manni undan skyldunni; af hann er
at þenna fjárhags vandræðum. Casus mixtus, slv. þl. 31. 21. þl. 16. Sérreglur um lán.

IV. Ef ómöguleikum kemur af réttarbroti atstotarmanns, sem skuldari hefur valið til at
hjálpa sér við fullnaðing skyldunnar, þá ábyrgist skuldarninn þann ómöguleika og er lösti-
skyldur, jafnvel þá ekki sé um culpa in eligendo vel custodiendo vel inspiciendo at
Casus mixtus at ræta. Ómöguleikum á þá at koma af réttarbroti atstotarmannsins við það
starf, réttarbrott þann þáttu á viðkomandi eru skuldara og óvit komandi. Undant. met starfsmann-
sinna, ekki ábyrgð á þáttu, slv. Regl. 118. 1917 þ 3. V. Sé um ómöguleika at rokku leyti
at ræta, þá er riftun ^{í kaupinu} heimil af hann er venulegur. Séu bótaskilyrði: þá verður at gjalda
bótum um leit og þann möguleg. hluti gættalunnar er ritur af höndum. VI. Kröfulega er
heimilt at rifta ^{samningnum} vegna upprunlegrs „totala og definitiva“ ómöguleika. Eftirfarandi
ómöguleiki mun og venjulega heimila riftun samningu. Slv. þetta kaupl. § 42, 21,
þ. 22. 1928 þ 20, þ. 11. 1927 þ 314, 15, 2 þ. Þá þanna at vera undant. frá þáttu sitara. Um
ómögl. at n. l. eta i bili þáttu eftir þáttu þáttu hann er venulegur at ekki.

Vanheimild. I. þegar um vanheimild er at ræta getur sá, er afhent þefur, annaðhvort
alls ekki eða at nokkru leyti. Ekki þengid viðtakanda þann mitt, er til var atlast, vegna
heimildabrotts. ^{ef afþakka þennur: þá er þetta þetta afþakka þetta er þetta þetta.} Setur einnig orðid við þá samun, er atlast til greiðslu fjárfvertmota
Sá, er lofat þefur öðrum fjárfvætti: er skyldur til at útvega réttim i roun og veru og
þer með heimild (legitimation) þefur komun. Við þetta er nauðsynlegt at ekki
þerfi at rita atkugasend á, sbr. l. 30. 19. 1839. Sjá og skuldabréf: II. Skuldarinn er skyldur
at greiða fullnægjuna af um vitaverta vanræðu á uppfyllingarskyldu þess er at ræta,
sbr. culpa reglunni. Sum þess er þat ljóst um þat tilvik, er vanheimildin var þegar til
statar, þegar samningurinn var gerður, sbr. reglunna um uppkaflegu subjektivan
önnuleika. Slá þess og tilvarandi undantekningar til greina um þat þegar bröfuhafa
er vanheimildin ljós, sbr. þáttal 859. Mönum þarf þá vanheimild ekki at vera þess
þá þess er getid i vettvæðubókun. Þat getur verið mig til at utiloka áhyggt at
bröfuhafa er ljóst at þess veit ekki þess er sjálfur þess um rættu heimild at blötu.
Þess veitir at gilda um eftirfarandi vanheimild. Þess þess eftir af fjárfvætti.
þess ríka skylda hvílið gjörleitt ekki á gefandi, þess þess einnig áhyggt á réttarþroti:
þat er ekki skyldi til at vanheimildar áhyggt veit: fram þess, at þess: mest er
þess veit á hafi þess: þess. Tilvera þess réttar er mig. Þá er undantekn.
með þess teygandi afþakkingu takmarkaðra réttinda, t.d. þess þess sam. vanheimildin
er i þess fölgis at þess er eigi þess um vettvæð. Þess fullnægjubrófnum
þess eftir alm. reglum. Þess hafi á veit á at skuldari þess: þess þess, er þess þess
veit at þá ekki þess veit, er þess þess, andvitað með vettvæðnum þess. um fjárfvætti
þess. Stundum, þ. e., af vettvæðum vanheimild er [er þess ekki áhyggt], er heimild til ríftuna
greiðslu er fullnægjubréf. III. Heimild bröfuhafa til at rífta gegn þess samningi
þess eftir alm. reglum um svik og rangar forsendur. Slá er atlast at marka þess þess 859
um þess atviti. Slá þess atlast eftir þess þess vanheimildin veitir þess veitir. Rífting
atlast á heimil hafi bröfuhafa veitir vanheimildin ljós eða atlast at vera þess, Stundum er
skyld at þess bröfuhafa þess til at ræta þess á vanheimildinni. Slá bröfuhafi getat veitir

sér hlutinn sýnist hann ekki geta ríft. Aftur á móti getur hann ríft hafi hlutann farið af tilviljun. Ef um vanheimild er að ræða, sem einungis mundi hafa áorðað, að bröfuhafi gefi minna fjáttu réttinn, en ríftum að notkun hegt: einungis heimil, sler. kaupel. § 41. (Actio quanti minoris). Ef bröfuhafi ríftir getur hann krafist skatabóta skv. alm. skattn. IV. Ef skuldarinn afhendir greittala, sem honum er vanheimil, upp: teygundar ákveðna skylda þá getur bröfuhafi skilað honum aftur og krafist nýrrar eitts og samur: heft: aldrei verið uppfylltur. En þá er að segja megi, að skuldarinn hafi ekki verið skyldur til að afhenda einmitt fessa greittala, þá hefur hann samt með því valið ekkert trátt þá bröfuhafa til að hann eigi einmitt að fá fessa greittala, að hann á heimtingu á vengi legrar vanheimildarabýrgð. V. Sá, sem fær ríft: vanheimildar tilfelli getur einungis gengið at sínum heimildarmanni. VI. Sá, sem kemur fram með bröfu byggða á vanheimild, verður at sama háva. Vannabala á að gefa skylaut afsal eða áritun á skuldbrief megi til að rífta megi saman. At þessa vanheimildarabýrgð fram. Oftrast kemur, spurning um vanheimild til þannig, at þriðji maður sé, sem betri rétt þykir eiga lögráðir viltakanda hlutarinn. Þá er mikilvægt fyrir viltakanda at tilkyrma heimildarmanni sínum (litis denunciatio) við söðkuina, því at þá getur hann ekki síðar komið fram með ástættu, gegn viltakanda, er viltakandi heft: ummið málið gegn þriðjamauni heftu fær strax komið fram.

Gallar á greiðslunni. Slíð er að greina á milli gallatrossa einstaklega á kvæðinum ~~þess~~
na gallatrossa greiðslu upp: tegundarskyldu. I. Einst. á kvæðinum skyldu. Ef galli á einstakl.
áker greiðslu verður eftir samun-gert þóma reglur um ímöguleika til greina. Slíð er því
um að nota þá galla er þegar komu til er samun. var gertur. Greiðslan er vitanlega gölluð
ef henni er eigi svo sem lofat var eða ábyrgt. En skv. reglum um forsendur er gífur. óhátt
að segja, að þegar greiðslan er ekki eina notuð og arðbar og venjulegt er um bluti þess,
þeirri tegund, sem um var samit eða bluti, ^{sem fullnægja þeim tilgangi, er var ólga}
þvannileg forsendur frá bröfuhafa við stofnun ^{af þess hátt er frá þess ramma ómöguleika} rættarinn. Einstök atvik geta og leitt til
að um fleiri eiginleika verði krafið. I. Skilyrti til fullnægjubrófu. Slíð um tveggjónar
kröfa um greiðsluna + fullnægju eða kröfa um fullnægjuna eina. Þátt síðara
heimilt, ef galli er verulegur eða svik um, skv. bannal. § 42. Kröfa um fullnægju fyrst
og þannig þegar skuldari hefur beint ábyrgt, að gallinn sé ekki. Stundum merkar
slík ábyrgð einungis heimild til bröfuhafa um að hann megi rifta samun. ef galli finnist
þá hefur þátt og fjúðingur hafi bröfuhafi þekkt gallann. ^(þá nemast fulln. kröfa) Svissasamleg fjúðingur um galla heimilur
og fullnægjubrófu, skv. bannal. § 42. 2 mgr. þá er fullnægjubrófu heimil hafi skuldari
við samun-gert volast réttmatt þrátt hjá bröfuhafa um að gallinn væri ekki, skv. artl.
§ 42. 2 mgr. Þetta gildir þá ekki hafi skuldari haft réttmatta ástæðu til að atla að bröfuhafi
væri gallinn hjó eða atli, að vera hann hjó. ^{361/47} Ef greiðslan er vitel. samun. er skuldara
heimilt að telja að bröfuhafi setji ekki fjúðingur sig galla, ef hann gerir ekki atli. um þá
er sjátt atli við almenna atkvegum. Sama er hafi skuldari skorað á bröfuhafa að gera
atkvegum, skv. bannal. § 47. Þetta þennur þá ekki til greina sé skuldara vitanlegt
að eigin atkvegum fór fram. Alen. lofsýrt. skuldara um greiðslu má ekki skilja svo að
gallar séu ekki á henni. Annars verður að atkvega atkvegi skuldara í hverju tilfalli og.
sjá hvernig væri hann vekur hjá bröfuhafa, fjúðingur getur stundum verið sama og ábyrgt á að
galli sé ekki. I. Heimild til að rifta samuningum. a. Algen riftun er heimil hafi gallinn
verit verulegur, skv. bannal. § 42. 1 mgr. og l. 22-1928 § 24. 27. Slíð skiltis þátt aftur á miði.
ekki máli þá eigin ábyrgt hafi verit tekinn. Slíð aftur á miði bröfuhafi leitt á sér

skilja at sagt: skili mikid upp in gallnum, gefur þat skuldara heimild til at eta at gallin
si skili verulegur; T.d. haf: kröfuhafa verið gallin vitanlegur, skv. og kaupl. § 47. Muna at
skilyrti riftingur og skatabóta eru sitt hver. Þ. Rifting at nokkru leyti: er þvi fylgir
at kröfuhafi þar afslátt: sinni skift. legu. gegngreiddum, og er þat á kvætit eftir blutfallin
milla vertuatis greittalunnar gallalunnur og gallatrar. (actio quant. minoris), skv. kaupl.
§ 48, 1. mgr. Er þetta annað en skatabóta krafu og getur komit öðru vísi it fjárhagslega
þvi þarf gallin skili at vera verulegur, en riftunarheimildin byggir at o. t. á sömu ástæðu

3. Heimild til at þrefjant skatabóta hafi samningnum verið rift þar eftir alm. skata-
bitareglum. (negati. kontraktinteressa). Þess er at geta þvi sem annars, at þess batar
er oftast og heft at þi á fullnægjunni, ef þvi fylgir heftveru. II. þi er þat þegar
upp: tegundur ákv. skylder er látinn greittala, sem skili er eins og lofat var. 1. Kröfuhafa
er heimilt at kafa eta skila aftur, þotinu eta greiddri greittala, sem gollut er, ef gallin
er verulegur, eta um rita er at vata eta þat er ald. ^{síðalega} vísi skuldara, at gallin er
á greittalunni, sjá kaupl. § 43, 1. mgr. þegar svo er þi getur kröfuhafi krafist annars
ogallatra hluta, skv. kaupl. § 43, 1. mgr. þi með undant. kaupl. § 50. 2. þegar um tegundur.
skylder er at vata, þi er skuldari alment skylder at greita fullnægju, þi at um skert
rittarbrot si at vata eta ávístaka ábyrgð. Skuldara er verjul. ímögul. at þessa þvi með
ákv. er þess þess meðan skilyðunni, sjá þi kaupl. § 43, 3. mgr. og t. l. § 24, en þi
grein er þi eigi nýg þrotit þvi. Ef kröfuhafi veitar skv. 1. þvi at þi at taka vit greittalunni
þi getur þess krafist fullnægju í þessum í stot þinnar lofata greittala. Stundum þess
skuldari þi rétt á at heftara gallana, skv. kaupl. § 49. Undantöku. þi þessan rit taktu bita-
skylder skuldara er þat, ef greittala þess skila sigrileika, at þess skemmi þessum þi, til þess
at skuldari ábyrgð þat þess, verður þess at hefta þess þess á sig ábyrgð eta vakið
rit mott þess; ^{þess} þess þess eru þess þess 27/5. 1859 § 2 til greina svo sem
eigna greittala heft. þess þess þess getur og heftit gollut greittalunni og krafist fullnægju
samhluta, skv. kaupl. § 43. 3. þess er og heimild til at rifta samningnum alveg og eventuel at
þrefjant „negati. vax. kontraktinteressa“. Einnig heimild til at rifta at nokkru leyti, þ. e.

þerfjast blutfallslegs afsláttar af kaupverdi; sbr kaupl. § 43. (actio quanti minoris). 4. Ef þrófu-
hafi veitar að taka við greiðslu, sem hannur hefur verið afhent, er hann þá skyldur að annast
hann á skuldara kostnað, sbr. kaupl. §§ 55, 56. 5. Þrófuhafi gættur á réttinum til að
hann fengi sig galla hafi hann ^{best} afdrátt sér þeim rétti. En slíkt afsal getur og verið gert
þegjandi, þ. e. ef þrófuhafi tekur ábyrgð á kostnað við greiðslu og heldur ein þess að greiðslu
ábyrgð séu þessi, að skuldari hlaut að hafa ólitið að þrófuhafi hefti; tókið eftir gællum
þá samræmi við þetta eru reglur kaupl. §§ 52-53, 54 gildis aftur á ný; ekki utan laus
fjárbanka. Skuldari hefur stundum rétt til að lita annan ískandann hlut eta hata gællum.
Þ kaupl. eru ákv. um þetta: § 49. Síu regla gildir og um heimild til nýrrar greiðslu
utan kaupl. analogískt. En um ^(vassant) þrotgerð á galla er votttöku heimild, það aln.
heimilt af þrófuhafa er ekki vaxlegt tilm. 6. Um sámsambýldu þess miðid
eftir því hvort afleiðing er þess þess.

Loford frá og til fleiri manna. I. Loford gefur bærð gefit: sameiningu (frá fl. m.)
þá það sé ekki gefit samtímis - a. Loford^{um peninga} gefur bærð um solidariskska greiðslu og hlutagreiðslu
alt eftir því þess hverju sinni. Loford gefit á fanna hátt skilgreinir eigi til að sækja alla loforda
gjafa til uppfyllingar í sama máli. Þá ekki e. v. um samit skapan peningaloford frá fl. m.
solidariskska skylda. Samahyggðarmenn áhyggjast venjulega, principalt pro rata en subsidiært solidariskska
Fdagreiðsgert pro rata áhyggjast, sbr sigll. 14. Sama um gjafaloford. Þá ekki e. v. ákveðið
niðurlausn að jafna eigi niður skuldirni og þessu því sé, er góðit þessu meira en sinn
hluta reyns rítt gegn hinum. Þessu þá kvæfið alls, nema þess er kominn þess að greiða, af
þessu. Öðrum og svo þess af þessu. Þá lofordsgjafi, sem greiðt þessu alt þess þess meit
þessu þessu þessu gegn öðrum skuldirni, sem þessu þessu þessu. Þess loford um þess
greiðslu, sem skilgreinir niðurlausn^{sem er meira en þessu} þessu þessu og peningaloford. Þ. Loford
gefiður áhyggjast í skilgreiningu greiðslu og ekki þessu solidariskska. II. Loford til
margra í sameiningu um peninga og skilgreinir greiðslu, þessu ekki samþjald nauðsynlega, og
alla verður að hver eigi að þá ákveðinn hluta. En þess er þessu sákið samþjald nauðsynlega,
og st. t. d. 1. 4. 1903 518, er einn meit að taka við greiðslu þessu alla. Í skilgreiningu
greiðslu gegn aftur stundum þessu consentium nauðsynlegt, einn meit af vit þessu nauðsynlegt
er þessu. Ef margra^{þessu} þessu þessu í gegnum þessu meit þessu, þessu þessu þessu þessu þessu
örtur þessu þessu þessu, þessu þessu þessu að eigi meit á greiðslu gegn þessu þessu greiðt þessu, ef
þessu meit.

D. Breyting og lok. I. Subjekt. v. Breyting. Alm. atk. Um stjórnlaga breyting.

Þessi þing er talað þegar niður kemur á: lög um breytingu á sambandi, sem þegar er stofnað milli annara manna. Það sem hefur þingið þegar talað er um ^{indivíðuleik} (i. d. t. t.) þessi þingarsambandi er hverjir eru subjekt þess og með hverjum atv. það hefur stofnað. Því er rétt að tala um sama samb. vegna þess að stofnunarnar eru þau sömu. Þá stjórnir hafi breyting. Spurnir er 1. Geta réttarstofn. atv. ári veittu á þessum mánu rétt, sitar og veitt öðrum mánu rétt fyrir sig atv. sem á milli þess. 2. Geta atv. er stofna skuldu fyrir mánu sitar fyrir niðri atv. stofna skuldu fyrir atv.

Alm. reglur um flutning þingfyrirhanda til annara. Það er alm. regla, að þingfyrirhanda má framsetja ári samþykkað þingfyrirhanda og oftast ári þess vitundar, sbr. l. 15. 1929 11, þingl. § 26, U. l. § 9, 10. Um framsetningu þingfyrirhanda koma til greina reglur um framsetningu gífur lausalafti með breytingum er leita af klutunum atv. I. þess stjórnvalda, sem koma: þess með sér eigendaskipti að þingfyrirhanda, sem gífur þess sömu og þess er koma í þess með sér eigendaskipti að lausalafti. Framsetning er afhendingar gætt: inter vivos, framsetning er í form brennd. Framsetningarfundið er talað milli atv. En til tryggings. gegn þessum mánu, þess kreditur framsetningu og þess fide við þessum þess mánu koma sér að þessum við stofna þessum: En þess þess alm. lausalafti reglur og sbr. þess, sem má er talað réttast: þess spurnir, er framsetningu gífur þess ári og gífur við talað ári þess þessum þessum til að koma fella réttarvernd gegn þessum mánu. Undant. þessum er ári um viðskipta þess, þess þess er sérstakur réttarvernd. En það getur þess þessum um sömu þessum þessum þessum þessum á þessum atv. þessum um framsetningu. Þess að skuldu, t. d. spurnir, hafi rétt reglur um að framsetningu væri ári gífur af viðskiptum þessum þessum fullmægt, þess þessum atv. þessum þessum þessum þessum legitím. gegn þessum skuldu er þess þessum ári ári ári að samþykkað framsetningu þessum þessum. Þess þessum þessum ári ári er framsetningu og eigendaskipti sérstakur þessum þessum þessum þessum þessum. Ári um stjórnlaga t. d. þessum framsetningu in blanco, sbr. v. l. § 12, sbr. § 13 g. l. 28. 1901 33.

Annar afhendingargægn, inntar niver er vettsetning. Sjálfvörðulest þarf því vettsetu. og þing
lýsingar. En álotrun skv. vettl. § 7 i f. er einnig vettsetu. gægn. þara fide ritari eignum. en
þá vettsetu. til stofu. vettsetu. Til handvæðu munu þurfa bréflaga bröfu til þess at vörðulest
skifti geti farið fram. Adm. (Lassen) heldur því fram, at en uml. bröfu megi handvæðu
en skuldara þurfi þá at tilkynda, en þetta mun manna rétt. Álotrun á vettsetu bréfi
mun þá duga fyrir vörðulest. Ath. þat ^{t. skelli} at þetta bréfið er í vörðulest fyrir manna.
Stundum getur verið vali á hvort bréfuþingi eru afhent sem greiddu (datu in solutum)
ata þau eru vettsetu. Þessu er þess at geta at sé en framsetu til tryggingar at ræta
eign skulda bréfuþingur at þessu til. Þá er hægt at afhenda bréfuþingi til vettsetu
t. d. vettsetu megnu. ^{og þessu tilfallu} Þessu vettsetu megnu til greina um gildi afhendingargægnar o. f. þ.
Ef skuldari framsetu bröfu á sjálfu sig, er í vettsetu og veru ný þessu stofu ut og þá
þessi en framsetu at ræta. Þá farið með þessu framsetu at vettsetu § 10, atfar í mót: l. § 8.
1901 § 6. Bréfuþingi geta umfrenu. flest manna á milli þessu byrsetningu, þessu, gægn,
prot, vettsetu at dæmgið, hjúskap, hett, eignarinn, fyrir matu getu og þessu réttu með
þessu at leyfa þessu til sín frá bréfuþingi. Þessu tæmdu getu er jure. II. Ath. afhendingargægn.
en þessu at ^{vettsetu} bréfuþingi öðru réttu innu takmarka þessu, en vettsetuþingi atur atur, og
réttu er afhendingu þessu at sama skapi. Ut framsetu þessu framsetu þessu eignaréttu, bréfu
réttu þessu sjálfu þessu t. d. forgnaréttu, vettsetu, lögskrártu o. þ. Þessu vettsetu þessu
vettsetu þessu. ^{þessu 20. 1915} Vettsetning er takmarkaðu réttu þessu þessu. Vettsetu þessu vettsetu
vettsetu þessu til greina. Vettsetu þessu réttu til þessu vettsetu, en þessi þessu vettsetu greiddu, þá er
þessu getu gægn at vettsetu. Með sjálfvörðulest: í þessu þessu réttu: þessu
þessu bréfu þessu eftir þessu þessu, en at þessu gægn. Sjálfprotabli og þessu þessu þessu
þessu til at afhenda og innhentu þessu, skv. g. þessu § 11, skv. § 28, at þessu § 21, 28. III
1. Sambandi milli framsetu þessu og skuldara. Þessu framsetu þessu gægn skuldari vettsetu
þessu megi en framsetu þessu var. T. d. en greiddu, með þessu. St. þessu skuldari þá
vettsetu réttu at afhendingu þessu framsetu þessu en at þessu með þessu vettsetu þessu þessu
þessu. Framsetu þessu skuldara er þessu at þessu framsetu með þessu með þessu, at framsetu sé í gægn.

2. Við framsalir er réttarsambandi milli framsetgjafa og skuldara slitið. 3. Réttarsamb.
milli framsetgjafa og framsalshafa. Framsetgjafi ábyrgist sámen esse verum, þ.e. að
skuldir sé til og að hann sjálfur sé eiginasti. Þoma heir verjuf. ábyrgtaveglær til greina.
Framsetgjafi er skyldur að greiða falluagju, þ.e. nafuvert kröfunur, nema hún hafi
útgjafir þess alls ekki verið ethest líkt því svo mikils miki. Á byrgt á nomen esse bonum
skan nema sérstaklega sé tekin, skv alm. reglum um skafun loforda. T.d. skatlaust framsal.
Sérstaklega mik ábyrgt, skv. vix. 11 § 14 og 16bb. En en dornament almunt skapar kvakki
svo nika á byrgt né má skota sam skatlaust framsal

LY

28

5. Þá flutningur þrófrettinda verður að taka tillit til skuldavans, sem þeimur skali til gæ-
vid lausafjárflæðing, því að þar er um blót að mæta I. 3. skuldari losnar við að greiða þinn um upp-
hallega þrófubala, meðan hann hefur eigi fengið vitneskju um stað á að vera þinnugt að þrófar
er gífurleg á fríðjörnum, en ef hann greiðir upprunalegum þrófubala eftir að hafa fengið fessa
vitneskju verður hann að greiða ^{þrófubala} ~~reittakanda~~ eftir, sbr. aðfl. § 48. Gf. l. um allar rätstöfanir
milli skuldara og upprunalegs þrófubala áður sk. þar fessa vitneskju gildir gegn framsalshafa.
En þar oftast nauðsynlegt fyrir framsalshafa að tilkynna skuldara fram salit; þ. e. ef hann
veit ekki um það á annan hátt. Ef framsalshafi framsetur mörgum en einum einum tilkynni
skuldara losnar skuldari við að greiða hann. II. Aðalreglan er sú að þrófrettindi eru
gífurleg. / Stundum eru þá þrófar og gífurlegar. Vegna skuldara þegar skýla skuldara til
að greiða öðrum en upprunalegum þrófubala mundi skali; þar með sér bryggingu á inni haldi
skýldumur, sbr. l. 22. 1928 § 20, en aftur á móti sigl. 893, En þar framfarir þrófar sumur um
þann um blót til notkunar, sbr. þá l. 25. 1929 § 18. Þá þessum tilfallum gæta réttindin
stundum verið gífurleg á vissum hátt þar þar sé það ekki á annan. T. d. gífurleg við auð-
sta gjaldframt missett framsali. Þá gætu tillitit til þrófubala gert það, að rétturinn erfið
t. d. ekki og er undanþegin rötum skuldheimtunnanna, en þrófubali gætu sjálfur framselt íntar vissar
hegl. §§ 303 og 305, l. 28. 1893 § 6, l. 73. 1928 § 5, l. 12. 1923 § 3. Slv þarna og til greina skali um
þann við að þar. Þá aðfl. § 3a þennur þar: til greina tillitit til þrófubala (embættis) og fríðja
manns (mikisjól). Tillitit til fríðja manns umþ. til fyrirstöðu framsali t. d. þrofa meður í skil-
getnis þarna á hundur þannu þá. 2. Þá gætu gífurlega verið útilokast með samn. milli
að þanna. Ef skrifat er á viðskiltisjól „ekki til framsals“ er það gíf. ekki þar til fyrirstöðu að réttur
inn geti gífurlegt en þá fylgir þinn réttstaka umd þannu ekki þengur. Ekki nokkur af á að t. d. gefandi
og auðþendi, sbr. gjf. l. § 13 og l. 3. 1900 § 19, gæta gert slíka fyrirvara, sjá og aðfl. § 29. Meiri af á
þegar matar þar réttindi gegn andargjöldi. Það er óhægt að skilja atalavör þinnu l. fyrir skuldheim
þann einn undan, ef þrófubali þegar að öllu leyti frjálsum rätstöfunum. 3. Þar gegn þannu samn.
er takmörkun á gífurlega heimild; aðfl. § 28. En alm. gætu þrófubali í gegnum þrófar rötur umþ. framselt
rétt sinn, sbr. t. d. sigl. 817. Slv skuldurinn fengið vitneskju um framsalit av hannum alment

heimilt að greiða til bröfuhafa, jafnvel þá þessi hluti frá gagnveitendum. Þá getur framsalshafi
ebbað sagt, ef um ^{kröfuhafi} mora delitonia eða ancipositur eðli mora frá hans hálfu, þessu skylt er það,
að geti euginn annar en framsalshafi greitt gagnveitendum en heimilt fyrir skuldara að ljúka
skiftum um vit hann. 4. Kröfuhafi er lagt að framsalja að nokkru leyti, eða til margra manna.
Við það má aut vitast ekki leynta efri bröfnum. En vit málfarli sýnist litis consort. um
mannast skyltugt við skiftilegan bröfnum; sbr. áber. í skfl. § 28. 7 meyr vif. Hefurva að bröfuhafi
hafi þurfi að hlýta skiftingu við fjármann, því að þá rýrnar bröfnum.

x Mada hafi framsett jekt sinn til veck-
kaupis fyrir annan. Veck. Síðar komur
þeir framvegi og veckiali sjer samman
um að annar skuldi minna en nýpp-
hafflega var ann samid. Kaupis
væð þá minna. Þeim var áhiti
fjárlat á samga svo um ann og v. þá.
Þá öðri leyti er framvegi skilum
tilfallum veckil og star og fjórhóli er
ordir umhita eða á annan hátt svo

Þá skuldar getur áhættulamt láti
því þá á greit framsalshanda
þessu hann eðli lengu sokkat
vín ogelli framsalshafa. (R.)

§ 2. Sérreglan um skuldabréf. Þær byggjast á því að innan vissra takmarka eigi að vernda góða trú vitabands, og sé það þágu vitaskiftalffrins og byggis þess. En á milli þessu tillit til byggis vitaskiftalffrins vegu aftur að nokkru leyti. Tillitit til þess, sem verður fyrir hjóni vegna þessara ákvæða.

Mötlávarntöpp^{skuldera}. Skilgrent er aðit góð trú og viss öflavarmáti. # Hellega heimild er. Töku 1/2. 1798 B2, sbr þar á milli § 3. Sama grundvallarstaða kemur fram í vettl. 67, atfl. 648, 1.3. 1900 B8. Af töku 1798 má leiða að þinnar atvæn mötlávar, sem sínum áttatum liggja til, er þess að sérst. mötlávar komi þar í egn, tapst og. Því verður að leggja áherslu á hvort skuldera er almennt venjulega mögulegt, að láta mötlávarna sjálf af skjólinu eta komast hjó, að skuldabréf bundit slíkum mötlávarum verði til. Því frá undant. bróti í þá átt, að sérst. atviki geta létit mötlávar, en hama við í skjaltafost elki, þá óvitan ^{almyrri} ^{mit} ^{vandrúðla} ^{vandrúðla} og einnig að því leyti að mötlávar tapst, þá elki sá þar óvitanþegar, slógt að hama að mötlávarum vegna exceptio nonnulla og exceptio falsi, sbr. víxlk. 88, og víxlk. 83 a. Þarna má milli mötlávara út af stofnum réttaniss og mötlávaro vegna þess að hönun sé lokit. Þar mötlávar, að loford sé ógilt vegna máls fjóðs lofordsmittakavala falla niður, þegar handþafi er bona fide. Vilgjáskortun, vaxan þessandur, sbrk, óhöglegur senn grundvölur. Mötlávarum um lögráðis skort og "þinnungum" falla elki niður. Því sérst. réttanissáta sbr. N. 2. 5-1-7. tapst ef það sést elki á bréfinu að þingelendi er vanþannandi. Saman um að elki megi framsalig skuldabréfit þarf að leita á bréfit. Mötlávarum um þittun, full skuldb. Aletun þarf er um er að nota senn. milli atila. Einnig ef skulden hafur broygt á fallit við mötlávari eta dóni. Þynning og þræblusion gletast elki. Mötl. vegna mora creditoris gletast, þá. It sé að hama þessu á bréfit. Mötlávarum vegna þræblusion gletast. En í möguleikamötlávar¹ haldast. Sérreglan út af skuldajöfnunni. Sú mötlávara að skuldari hafi ekki sjálfum gletit bréfit þá sér gletast. Einungis þræblusit um handþafabréf, þá vísla vegna ábr. víxlk. 87b, annars kemur þá 1. d. óþimb angl. Framsaligandi verður skuldabrotabulden, ef um réttaniss er að nota og jafnvel þá eigi sé um gáleggi að nota. (En ávsa elki)

x slíkar mötlávar tapst nema sjerstek áklara hogg til þess, að þar ~~er~~ tapst. En þar er þessu elki ^{extinction} ^{reglunna} ^{munuð} ^{elki} ^{má} ^{þingunni} ^{sinnun} ^{atvæn} ^{þar} ^{elki} ^{létur} ^{tapast}.

Þ) elki möguleiki, komi tilgrein um senn. átt. hlut. komarvinnu.

Þessi réttindi gífa skuldbréfi fyrir extinctio bona fidei. I. Skv. grundvæðu. í tokg. 1798 § 2 e
tapest allar réttbönd gegn fransali réttbala gífa skuldbréfi, nema öðgæst: sta þvingun og þá
II. Þessi réttindi. Í veðl. § 7 er talið um sjálfsvörðun. En skv. grundvallarreglum banna
sama til greina með fransal, handvet, notkunarrétt, fjármánuvétt, skv. af fl. 348. Sama
verður og að gílda um viðskiftabréf: eiga gjaldprotabréf, að gjaldprotit þarf að rita á
þau, þrátt fyrir ortalag gjaf. § 11 og að oft getur verið erfitt fyrir þau að rita
stær á þau. Sama verður. að vera um líghald. "Þú réttindi gífa viðskiftabréfi þarf þau að
rita á þau til að þau sé tryggð gænu. vissum bona fide viðtökendum. Í letum réttindi
heldast þú þegar þau eru lið af áleturum rétti, sem gefur heimild til að taka bréfið
af þessum bona fide viðtakanda, sta mundi gefa heimild til þess af þessum áleturum: réttur
veri ekki þú til fyrirstöðu. Við ~~þessum~~^{nafr} bréfi þarf nýr eigandi áleturum til að hann sé
tryggtur gegn rötstöfumun fyrir eiganda, en þú gefa rötstöfumun fyrir mána ekki tjón þú
að þau eru ríftanlegar. III. Um handkafabréf atþegast þá, að þú þessum hafi t. d. verið
stólt heimilur þá ekki vindicatio, af minverandi handkafi er bona fide. Gífa verða og
að koma til greina sömu reglu og um þessum, að þú fransalandi getur ^{ekki} ríft þessum.
Þú fransalandi bona fide, t. d. öðgæstareglu. Ef bréfi er gjórt handkafabréfi sta nafa-
bréfi er hægt að rífta þessum af þessum, sam eru nafa ~~þessum~~ á bréfið, af þá er
alr. heimilt skv. nafa bréfi reglu, þú bréfið sé min handkafabréfi II Um vík-la, skv. vík-la,
§ 76, skv. 39 og þessum skirtaini skv. sigll. § 173 skv. 139 koma þessum og handkafabréfi
reglu til greina. Ekki um 6 hekk.

x annað hvort er heimildin þú ekki ^{þú} ~~þú~~
þessum formleg sta þá er þú er fölskur.

Skattgjafi njóta göts af extinctio hons fidei? I. D. fl. uarmathium, Sja mál. k. 1798
§ 7, best. § 7, at fl. § 48, l. 3. 1900 & 8. Vortur átt. at merkja hit sama. Framsal og vort
talið til dæmis. Vortur þvi at tala at um sé at rasta afkendingargæringa intar
vivos. Analogið má nota reglunnar þar sem sömu ástæður koma til greina en þar eru
framt talið hja viltabanda um at ^{meðhöfvar} gæla sé ekki né réttindi annara manna. En þá skilt
trout sé ekki ^{inn rati} (til greina) um afkendingargæringu intar vivos þá má ekki taka hann
undan. T. d. um intar vivos afkengur. má nefna: Framsal, handvet, sjálfvörsluvert, hrotta-
veigla, kaupandi á vort ungur epp budi, gjafa ^{skili ekki þingur þá eigi sé skilyrði fyrir vanheimild.} réttabandi, þat þefur enga þingur um
extinctio þá réttabandi hafi fyrir þingit lofart um réttum, Skilyrtin eiga at vera
fyrir ^{þingi} ~~handtönu~~ þegar hann ~~erum~~ verulega þar réttum, Um áttur réttindaglif þar þur
athugast: Skuldheimtunnur: gjaldþrotabúi, njóta ekki göts af reglunum, skv og gjaf
§ 7. Ekki fjármánskafti, nema fjármáns: vort og veru sé ^{fróðing} afkending til falluð,
Ekki erfingjar, eta gjaldheimtunnur, Spurning av af erfingi innlysin til sin stanni
kötlu en samsvorur arfirum, þá kemur sömu reglur og annars. Við innbrenn koma
reglunnar ekki heldur til greina. Ekki vit þingbaf, Ekki vit þeft nema þin
byggist á afkendingu intar vivos ^{engur áttur þá stungi um þitt þv. i framfali} II. Eignandi við skiftabréfin á at hafa form-
lega löglega heimild, skv. talp. 1798 & 2, "réttmættur handkafi". Framsalvörtin á at
vera í skiltin, eta skrifleg umbot eiga at vera til uppfyllingar, þetta um nafnbref
Um handkalfabref av handhöfnum ein nafnleg. Sja annars vixill § 39. III, Götur
forian av þerum orðum áttis þrafit: vixill § 76, sigll § 173, at fl. § 48, en vortur skv.
Hbetunnis atli at þrafjart áttastar IV. Handhöfu av þrafit og í göt þvi at vera fyrir
þvði: þvi augnabliki at framfalkafi vortur handkafi, Átt. til þessa av sé at þvði þá
av faktiskt ut-tökut, at framfalkafi get: vótatafat. En þetta mátt og mátt áttunur
á nafnbref og bligtur þin þvi at dega, V Framfalkafi getur vort bundin af
sinstökunum áttastun til at koma ekki fram mátt mótháru, T. d. hisbardi próventu-
manns og orftakif. VI. Til þessa at átt. vixill § 76 og sigll § 173 vortur at hafa
vort þin vitmerkja eta stórbost þvði gáleysi sýnt.

* in óþafi at extinctio mótháru fram-
salshafa til þess meðan hann er ekki or ekki sjálfu kvggðu
um ~~áttunur~~ gegn réttabandum
framfalkafi.

Skjal um vitskiptaskjal. I. Skuldabréf / skrifleg givlysing, þar sem givlysandi
vitnabremin, að á sér hvíla sárlita skuldbinding til að borga peninga, slv. tokp. 1798 § 2.
Gleir fella sparisjóðabækur undir. Nokkurt öðru máli at gegna met vöðggjagarskirtini, þar
þi talin i l. 3. 1900 § 8. Sjá annars upptalu, þar og i ved l. § 7, givskilt verður at
meta reglurnar um þau bréf, sem i vitskiptalífri eru notut i svipatan hátt og
skuldabréf, svo at þau fide framfalekafi þarfurart sínu vernda. Þar er þar at
fara eftir staðum skynsamra, þannigra manna. II. I vitskiptabréfum skal vera ákveðin
gívlýsing um skuldina, frásetu ein daga ekki, t.d. ekki alm. bréf at a veitarinn gívlýsing
vitskipti. Annars má greina á milli hvort ein gívlýsing er at votta at skjöl,
sem þann af skila skylda, gívlýsing er alm. vitskiptaskjal, ef þau eru um
skylda til at greita fangibla greiðsla. Væðskirtini er þat at h. vert vit at oftast
er ekki hægt at sjá af skjalinu sjálfu hvort skyldan er, sjá þo skv. 1. 1900 § 3. Ef
greiðslan á ekki at vera fangibel mun ekki þörf á sérreglunum. Ef um
skila skylda skjöl er at ^{er} matti skilti svipat milli fangibla og ekki fangibla. En þar
verður sennilega ekki um önnur vottöskirtini, at votta sem vitskiptabréf
er þann skirtini, slv. sigl. § 149-152 og 173, þegar um individuelt ákv. greiðslu,
svo sem skv. þann skirtini er at votta modifícaat reglurnar nokkurt. Utgefandi
skjalans heldur viðhöfu, er þann af því, at ókompetent matar hafi látið hann
þi vörum er hann. svo skilti ^{þann} þann vottu; Enna ^{þar} skilgreini. Sjá annars § 149-
152. þess er og at gata, at þar uti, þat ekki annars vottunum til afhandlungu heldur og
vottunum gívlýsingum sjálfu. ^{skjal} um vinnugreiðslu ekki vitskiptaskjal. III.
Skjal um gagnþvama skuldbindingu ekki vitskiptaskjal. IV. Skjal gefin ut
af öðrum en skuldara ekki vitskiptabréf alment. Kröfuluþi getur aut vitat ekki bundit
skuldara á slíku hátt, fyrir matar ekki veru hann hafi unbot. Þann ut skriflu sáttin
og skifta ut, ^{þar} slv. skil. § 42, 46. ekki lagatín til at vera þar. V. Skjal um
stöðum ákv., t.d. gívlýsingur utgefanda getur þar, sem ekki slíkt vitskiptabréf.
reglun, fallit undir þar. Gívlýsing um at þat sé handhafabréf gívlýsing. Með sér-
stöðum ákvæðum gata og bréf, sem eru vitskiptabréf annars, ekki vottit þat,
þar t. d. t. d. gívlýsing um at þat sé ekki framfalekafi, ^{mill 139, mill 6}

Um legitimatíó gagnvart skuldara með viðskiftabréfum og um heimildarbref I. Handhafi
viðskiftabréfs með löglegi heimild er þannig legitimatíó gagnvart skuldara að skuldari er
skyldur að greiða honum, nema hann geti sannað að hann sé ekki réttmatur handhafi. Þetta hefur
sagt: vix. ll. § 39 og sigl. § 139, 2 en gildir almennt efr. viðskiftabréfsreglum. Skuldari er ekki skyldur
að rannsóka sérstaklega hvort framsílin eru löglög, en hann á að vera bora fide. Ef hann er í
gæðri trú þessu kann vit að greiða handhafanum. ^{Sjá hi vix. ll. § 40} Stundum er skuldara skylt að tilkynna
þeim, er hann byggur réttan sigandi, til þess að hann geti gætt réttar síns. Annars sést muninn
milli bora fide framsílafrá veijulega skuldbréfs og bora fide skuldara glögglega á því, að rétt-
matur sigandi getur vindicerað frá þeim fyrir en verður að láta vit um hvít stunda hafi hvern greit
skriflegt umbod og brenntu getur dugast í stöð framsíla. Skuldari á að sjá veijulega varðveisnu
í viðskiftum með ~~sigandi~~ á því, hvort sé er rannsóknlegur ~~handhafi~~, er best vera það. Ekki
þarf skuldari að rannsóka hvort bröfuhafi er falbert. Hins vegar ber hann að tryggja á því
að sé, er bréf hljótar á nafni hans, sé myndugur er hann þar greitt. Skuldari er ekki
skyldur að greiða nema brenntu sé á bréfið, sjá vix. ll. § 38, sigl. § 144, 146, fskp. 1798 § 1
Höfundur er heldur ekki rétt að greiða öðrum. Um áfallna netti: sjá fskp. 1798 § 3. Þess er að
gæta að ^{um vax.} hvern brenntu þessu til greina alm. reglum um framsíla og viðskiftabréfsreglum, svo
að skuldari þessu af hann greiðir frá upphaflegum bröfuhafi bora fide og bröfuhafi efr. skuldara
II. Legitimationskjöl eru t.d. hiómitar, fatageymubort, póstafrísarar, samar spomijótubakar,
lotkavísablar. Í þessum tilfellum er skuldara heimilt að greiða þeim, er þessum með form-
lega löglög heimild; en misjafnt kann að vera um skyldu til þess, oft heimilt að borga
upphaflegum bröfuhafi III. Þóttamitar eru þessu þeim eru sjálfstæðir legitimatíósbref
er vit skilabréf eru þeim ekki sem slík, efr. t. d. l. 30. 1915, § 9, l. 14. 1905 § 17.
Efr. af þeim eru með hófretskjalum verður að láta á því, sem viðskiftabréf og
verður að greiða, jafnvel frá áður hafi öðrum verið greitt. Tskp. 1798 § 3 kemur
þannig þar ekki til greina.

§ 2. Þingling við skiftabréfa og heimildabréfa. I. Skuldara er at vissu skylt at greiða
fjá viðskiftabréfið sé ekki sýnt af bröfuhafi samnan rétt sinn, en það oft mjög erfitt, því
at bréfið getur vel verið komit í eiga annars. Því þinglingarheim: l. l. lögab. l. 30. 1915
og auk þess l. 10. 1928 § 50, l. 2. 1888 § 6, a mgr. l. 27. 1905 § 10, l. 13. 1909 § 10, l. 51. 1913 § 18, l.
44. 1915 § 2, l. 29. 1907 § 10, l. 26. 1926 § 19, l. 60. 1928 § 19. § sérst. er áttur þinglingar að þess
er áhrifin sátt. II. Svata stjöl má þingla sja l. 30. 1915 § 1. Í stafrætt séki nákvæmt en min-
ingin er sú, at viðskiftabréf öll og heimildabréf má þingla. Heimildabréf á samlega at
skilja svo, at skuldbær sé skyltur at greiða skv. því. Bréf þess, sem sérst. á þessum svo má
munda öll þinglingar fja þess verið skv. III. Þinglingarþingandi verður at gera samlega l. at
hann eigi rétt gfa skjalinn, t. d. bröfuhafi, handvestuhafi, fjármáns-hafi, skuldbær af skjali er
greitt. l. Skjalit skal samlega vera gletat. Sja annars l. §§ 4, 5, 7. § um sérst. þingl.
er at rétta fellur allt niður og sérstakt má verður at höfta, ef einhver gefur sig fram. Vafasamt
skv. l. 30. 1915 § 7 IV. Um áhrif þinglingarinnar sja l. 30. 1915 § 1. fja bréfið sé marklaust
munda sé skuldbær þess, sem þess fide þinglingar skv. Bréfinu, þinglingarinnar skapar dómhafi séki
mjög rétt, og ætvar séki rétt hans frá því, sem áttur var, at þinglingarinn er því, at
skuldbær verður skyltur at greiða honum skuldina í sama hátt og hann hefti bréfi í
höndum. Þessing er heimilt at þess með málþess, og skuldbær þess frá því at átt,
at hann sé þess fide, sja öll átt. l. 30. 1915 § 9. V. Skuldara og rétt at fja
þinglingu.

Skyldur flýttjast á áttva. I. Skyldur getur ekki sett annan sem skyldara í sínu stat en
 samþykktis bröfuhafa. Eildin og fötli fastignaverð er, skr. l. 60. 1928 § 12 og jónur ved d. l. Undantöku
 l. 56. 1914 § 90. Eigandi í langvarandi notkunarsamni, samni af hendurleg, mun geta flutt skylduna til
 leigugreittala á nýja notandann. Eigandi fastignaver getur og met þvi at selja hana flutt t. d. við haldskjöfki
 á leiguhútið gfi á nýja eigandann. II. Met samþykktis bröfuhafa getur skyldur sett nýjan skyldara í sínu
 stat. En þvi er alveg vonast at tala um singularsuccession í skyldunni, þvi at þvi er um alveg
 nýja skyldur at róta, sem byggist eingöngu á lofordi hins nýja skyldara, sem þvi stundum
 er þess þvís, at skyldurinn vill verða bundinn áris og í stat þess fyrri. Forgangur ^{Kontus} þvís er
 skyldur og ~~skyldur~~ fylgir ekki eo ipso. En ved rættur fylgir venjulega skr. tilkun í samnt.
 Succession er einungis rétt at tala um þegar réttarráttu-ávik milli fyrri atila hafa og
 þann áhrif milli þeirra síðari. III. Venjulega heft skyldu gfi þvísla met samni. milli zahula
 skyldavanns og þess nýja; En slíkum samni. swiftu bröfuhafa ekki réttinum til at ganga at
 þeim gamla. Þvi er einungis gertur óeiginlegur frjóttu mannsgeringur, þannig at gamli skyld
 avinn er hinn eini rétt hafi þegar þeim nýja. En sá gamli hefur rétt til, og til þess er atlast, at
 afhenda bröfuhafa þessu rétt. En þvi bröfuhafi hafi þengit þessu rétt og beitt honum heldur
 hann einu rétt: þessum gegni þeim gamla, alt þar til sá nýji hefur beinlínis gefit honum
 skyldu gfi lýsinga. IV. Anþur er dæmi þess at skyldur geta flutt gfi á áttva. Bröfuhafi
 hefur ekki þvís separationis í þvi erfingja, ef þvi taka á sig ábyrgt skylda. Þvi á
 þessu var áttu. áttu l. 7. 1894 § 15, ni valþamt. En annast dæmi er þegar máki tekur
 setu í óskiftu þvi. Átt þess flýttjast stundum skyldur gfi á áttva þannig á sá fyrri og
 sá nýji þess skylduna, t. d. hús bændi þróventumanns á skyldum hans. l. 3. 1900 § 12.
 §. t. v. - almenn skylda ef matur t tekur við fjórveigu ^{sem heild} annars, gfi lútt.

x Kontospörhelgjes og Kantson og Pant
 sett af B. Marni þvísi elts þessu þvísu
 þannig þvís. Hinsvegi getur kaupandi eltsu,
 sem þvísu á sátt vörskuldi, alt er þvísu
 af þvi at sátt þvísu sama þvísu. En
 þvi er vagna edlilegum tilkunna, samningans
 og þannig eltsi annars skýringar (h.)

II. Dlyktio breyting og lok. 1880. Alm. atks. slv. verður einungis talið um þá dlyktio um breytingu og lok, sem verður þessu réttinum takmörkuð, nýrnar eða fellur niður að u.l.

§ 61. Greiðsla á fullumta. I. Greiðslum, sem ganga út á þessu greiðslu, lýkur að líka á þessu hátt, að greiðsla fari fram. Stundum getur hún farið fram án tilverkunar bröfubala, en stundum þarf hann að taka við réttinum. II. 1. Greiðslan þarf að hafa verið gerð til réttis manns, slv. þá alm. reglur um förmál og viðskiftabréfsreglur. Um bót. dýkingu bröfanna.

Slæppur ekki þá hann greiði bröfubala bröfubala, nema hann hafi sérstakan rétt gegn bröfmanni t.d. veit. ^{þannig} Ekki lous þá fallent sé greitt, slv. þá skuldabréfsreglur. Losast ekki við greiðslu til ómyndugur bröfubala. Sérstakar ástæður geta gert upphaflega ógilda greiðslu gilda, t.d. vituðis breyting á bröfubala. Upprunalega gild greiðsla stundum ógild, slv. alm. viðskiftabréfsreglur.

2. Skuldari losnar ef þriðji maður greiðir og bröfubali tekur gilt. Ef sú greiðsla er ö. v. en til stöð getur verið um datio in solutum að ræta. Slv. skuldari ekki verið tilkynnt geta bröfubali og f. m. ^{S. m.} venjulega látið greiðsluna ganga til baka og veitit skyldu skuldara þannig upp. Sama stundur þá fyrst sé greitt eftir málsáberu bröfubala. Ef ómyndugur greiðir.

3. Til þess að greiðsla sé gild þarf hún að afdráttari, tíma og stöð vera í samv. við skylduna. Annars datio in solutum. III Skuldari hefur rétt að bresjant kvittunar, slv. tölur 1798 § 1, br. xill § 38, sigl. § 575, 188, gildis almant. N. § 5-1-6 kemur til greina. Skuldari verður að sanna að kvittun sé rétt. Stundum er kvittun uppgjöf á skulderum.

IV. Ef skuldari skuldar ^{bröfubali} fleiri en eina skuld en greiðir ekki mög upp í þessu alor, er s. p. upp í hvernja greiðslu á að renna. Ef skuldari greiðir ári málsáberu má hann sjálfur veita og er bröfubali bundinn við hans val. Slv. skuldari skert látið: ljós. má bröfubali ábera hvort taljant skuli greitt, þá met máttu takmörkunum. Fá: bröfubali greiðsla má málsáberu má hann gefa þessu, sem hann fær eftir eigin vild á þessu bröf, sem málið var til. Sama er ef veit er fyrir niðurgum. Í gjald þroti verður hann að gefa þessu niður slv. útlutunargætt hinsins. Kemur sérstaklega til greina gagna vort á byrjarmanni. V. Greiðsla, sem gerð hefur verið, getur gengið til baka, t.d. ef réttargæmin gæmin er ógildur. Þryttur t.d. gegn rétti.

þriðja manns, slv. gjf. milt unarreglur. Skuldari, sem atlar að afhenda getur kallað greiðsluna aftur þessu til hennar er kemur til bröfubala. Ef hann er búinn að afhenda og tekur hann svo þessu alm. skatubrotareglur til greina. Skuldari og bröfubali geta komið xar saman um að greiðslu gangi til baka, ef þessu gæva þessu: þessu sambandi. vit hana og öðru Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Mora (creditoris) I. þat er sí dráttur, er hefur í för með sér, at skuldari fær ekki losnat með greiðslu, sbr. kaupl. §§ 33, 37. Skuldari á rétt á at losna við skyldum, þessvegna heytur lög-
 leg greiðsla tiltraum, stæm atvandan á bröfuhala, at vera sama sem greiðsla, með vissum með-
 fibationum, sem leiða af hlutarins atli. Mora creditoris má almest ekki skota sem eftirgjöf á
skyldumni. Ekki hefur heldur nein skylda á ^{bröfuhala} ~~skuldari~~ til at taka á mót: greiðslumni. at a losa
 skuldara við hana. Slanir hefur einangis rétt til greiðslumna, sbr. t.d. sigll. §§ 19, 66, 70, 133, kaupl. §§ 333,
 Dotal. l. h. h. 19 h. d. § 5 stríðir ekki á mót: þessu. Slík réttshanskylda getur verið er um hana þannu
 þá til greina mora debitoris. Í gagakvæmum samn. er oft mora debitoris samfara mora credit-
 oris og þar þá mána á skrifum þeirra fyrri.

II. Lausmentimi á at vera þominu, ef á kv. tími er tiltekinn getur verið spurning hvort skuldari hefur rétt til greiðslu fyr, þat varjúl. ekki
 fær annars eftir tilgangi réttarþingningins. Sjá hér víxill. § 40. Sjá á kv. gj. þarl. § 16, 1 mgr. og
 sbl. t. l. § 43. Þá skuldari greið. of annars á hann ekki rétt á vortafadrætti. Uddid. víxill. § 29.

III. Þegar lausnardegi er þominu er mora creditoris, ef alla vandan at skuldari hafi verið tilbrúinn til
 og viljat ^{at háttgætt} ~~greiðsla~~ fyllnustun, en þat ströndat. vegna atstöðu ^{er háttgætt} bröfuhala. Í vitanlega er nóg af
 skuldari gætt löglegt, vealt tilbot, sem ekki þenst fram vegna bröfuhala, sbr. takp. 1798 § 1.
 Skuldari verður at sjá um at bröfuhafi þá vit nærkjú um tilbotit, sbr. sigll. §§ 123, 143,
 og er sí tilþyngning í vissum skilmængi munlegt tilbot. Skuldari verður at sama tilbotit, sbr.
 takp. 1798 § 31. Annars þannu svipatar reglu hér til greina og um mora debitoris. Ef þat er
 á tilboti, at þat er einangis gert til þess at slappa við mora debitoris, er skuldari vill
 helst fresta greiðslu er hepit at mora creditoris verði við þat. Realtilbot þrotja
 manns dagar. Sjá annars kaupl. § 33. Þundun dagar at bröfuhafi geri ekki þat, sem hann
 á at gera. Í þeim tilfallum heytur at vera nóg at skuldari geri munl. tilbot, og jafn-
 vel þann þess ekki at þurfa er nóg at skuldari sama, at hann hafi getad greitt sbr. samn.
 2. Á sama standur hvort ^{þrotja} skuldari vill ekki at getur ekki tekid við greiðslu, at a gert
 þat, sem munlegast er frá hana kálfa at gera, sbr. takp. 1798 § 31. Á sama standur þá
 þess atstata hana sí þannu ósakum.

IV. Almúlin 1. Ef greiðslan er þannig sbr. atli
 sinn, at skylda til at greiða í öðrum tíma er þeim þessu er verulega óinnar er

sin upphaflega, þá fellur hin niður. Kemur einnig til greina með verk og vinnugreislur og afnot
 hluta. En ef þessi skylda hefur átt að standa lengi heldur hún áfram fyrir það sem eftir er
 tímans, nema um anticiperatn muna sé að ræða. Sjá sigll. §§ 127, 128. Stundum getur þá
 verið ástæða þar á meðal að strax sé tekið við, um skuldargjaldsnett skuldara ákveðið að frá
 honum drögt sé berin kostnaður sem hann slæppur við, sbr. sigll. § 135. Ef skuldari
 þá berin kostnaður fyrir ^{þá skuldari} sína ^{þá skuldari} at nota það, er hann slæppur við, þá verður að draga það frá. Sama
 ef hann veitar áttástandu að taka við til þess. En vinnuval, sem losnar, kemur brofðu
 háfa ekki við og eru honum þá övitt þannig vinnuvalur, sbr. sigll. §§ 70, 97. 1. Ef
 greiðslumenn eru ekki sams varð þá berast á skyldumenn og hann verður þá heimild til fullkomnu
 leigus, sem hann getur freygið þannig að áttástandu brofðuhafa. a. Gæðskylda skuldara
 myndar vafhent. A þessu er á vinnuvalur á því, að greiðslur fari af tilviljun flyst þá
 brofðuhafa, sbr. kaupl. § 37 og þar greindri atks. um tegundar greiðslur. Aritur fellur til brofðu
 háfa en skuldara er ekki skyldur að gera sér sérstakt úmál hans vegna. Vaxta skylda fellur niður
 frá því realt. í hót áta deposition (þá brofðuhafi ekki fundist) hefur farið fram, sbr. alm. reglur
 tók. 1798 § 1. b. D. Þýðingdæmum sbr. sigll. Um þessu kemur til greina depositum, sbr. l. W. l. q. 28 § 1
 skuldari berin með þessu. Sjá og sigll. §§ 188, 189. Annars deposition einnig berin heimild:
 sigll. §§ 57, 145, 161. Í þessum tilfallum er skuldara ekki heimild að taka greiðslu aftur.
 Fyrir utan þessi tilfalli getur aft verið við að koma hlutum til geymslu hjá þessu manni og
 getur kostn. þessu sbr. kaupl. § 36, en þá geymslu getur skuldari einhliða upphafit, þá um að
 ræða venjuleg þessu manni geymslu. Um gæð hlutarinn, söluheimild, til þessu manni skylda, sölu skylda
 og brottbrot eru alm. reglur gefnar í kaupl. §§ 34, 35. Regluna um söluatferð má og nota alment. Sjá
 hvar og sigll. § 57 og l. 5. l. q. § 16. 3. Skuldari hefur bótavitt sbr. kaupl. § 36 og sigll. 161
 En skuldari á ekki bótavitt fyrir það tjórn, sem hann lítur við, að brofðuhafi hefur ekki tekið
 á milli greiðslumenn; þetta tjórn þessu manni sbr. reglurnar um muna debitoris. 4. Flíleitt koma
 þau í lag þessu ritnaráhrif fyrir skuldara, sem koma af því að hann greiðir ekki, ekki til
 greina þessu um muna creditoris vaxta, sbr. tók. v. l. § 36, einnig riftanareglur. 5. Í gegnum
 sömum. Hefur skuldari rétt til gegngreiðslunnar á gjalddag, með því að leggja sína skylda, viss og hvar er
 ortin, af hendi, sbr. sigll. §§ 70, 97, 128, 133, 134, 174, kaupl. § 37. Ekki riftanarettur. 7. Muna
 creditoris lítur þá er ^{þá skuldari} getur og vill taka við hlutum sína ortur. Þá atili sé í muna
 creditoris getur hann rétt þessu manni ^{þá skuldari} vaxta ^{þá skuldari}